

Aan alle gemeenteraden in Holland Rijnland, Provinciale Staten en Verenigde Vergadering
t.a.v. de griffies
Aan de leden van de Programmaraad RES Holland Rijnland

Datum: 19 oktober 2021
Kenmerk: UIT-21-21624
Telefoon: -
E-mail: jververs@hollandrijnland.nl

Onderwerp: Stand van zaken en voortgang RES 1.0 Holland Rijnland

Geachte volksvertegenwoordigers en leden van de Programmaraad,

Met deze brief wil ik u, namens alle leden van het PHO+ Energie, informeren over de stand van zaken rondom RES 1.0 Holland Rijnland. Aanleiding hiervoor is de besluitvorming hierover die bij u als volksvertegenwoordigend orgaan heeft plaatsgevonden voor de zomer, het Portefeuillehoudersoverleg (PHO+) Energie van 8 september en de recente ontwikkelingen rondom Prinsjesdag (21 september), waarin er op het gebied van klimaat extra financiële middelen in het vooruitzicht zijn gesteld.

Besluitvorming over de RES 1.0 Holland Rijnland

In mei en juni 2021 is de RES 1.0 besproken in alle dertien gemeenteraden in de regio, Provinciale Staten en de Verenigde Vergadering van de waterschappen. Allen stemden in met de ambities uit de RES en deden daarnaast voorstellen om de plannen te verbeteren via [moties en amendementen](#). Ook is de RES voor de zomer besproken in de Programmaraad RES Holland Rijnland, dat een [advies](#) hierover uitbracht.

De RES (Regionale Energiestrategie) is een nieuw instrument. Dat betekent ook dat nog gezocht wordt naar antwoorden over wat de consequenties van alle moties en amendementen zijn. Daar is geen eenduidig antwoord op te formuleren en we zoeken gezamenlijk naar antwoorden op deze vragen. Dit is niet uniek voor onze RES-regio, maar speelt in bijna alle regio's en hoort bij het democratische proces dat we met de RES doorlopen. Het pas door het NP RES uitgebrachte [Werkblad Bestuurlijke samenwerking en besluitvorming in de fase RES 2.0](#) (als onderdeel van de [Handreiking RES 2.0](#)) gaat hier dieper op in.

Alle RES-regio's hebben hun RES gestuurd aan het Nationaal Programma RES (NP RES). Op dit moment werkt het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) aan beoordeling van alle voorgestelde maatregelen en ambities. Op basis hiervan wordt, hopelijk dit najaar, duidelijk of alle RES'en samen optellen tot het geformuleerde doel

van 35 TW (terawatt) duurzame opwek van elektriciteit. Zodra hierop meer zicht ontstaat zullen we u hierover informeren.

De RES 1.0 is de eerste grote stap op weg naar een duurzame en energieneutrale regio. Iedere twee jaar wordt de RES herzien en aangevuld met nieuwe inzichten en technologieën en worden aanpak en planning in detail ingevuld. In 2023 volgt de RES 2.0. In de tussentijd werken de partners binnen de RES-regio Holland Rijnland samen met het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties aan de uitvoering van de RES 1.0. De voorstellen voor verbetering worden hierbij nadrukkelijk meegenomen. Bij de vervolgstappen worden ook inwoners weer betrokken. De gestegen prijzen van energie en de discussies over energie armoede maken bevestigen momenteel alleen maar het belang en de urgentie om de opgave van de energietransitie voortvarend aan te pakken.

Komende periode volop inzetten op uitvoering RES

In het PHO+ Energie van 8 september is uitgebreid stil gestaan bij het proces om te komen tot een RES, de besluitvorming en het vervolgproces:

- de RES-partijen gaan door met (opvolging en uitvoering van) de RES en blijven in dat kader regionaal samenwerken aan de energietransitie. Als basis wordt komende weken een Uitvoeringsprogramma RES 1.0 opgesteld door het programmateam RES en ambtelijk betrokkenen vanuit de regio. Dit programma wordt op 5 november voorgelegd aan het PHO+;
- voor de komende periode ligt de focus op de zogenaamde no-regret onderdelen van de RES: Zon op dak, Warmte, Mobiliteit, Energiebesparing, Kleinschalige duurzame opwek en communicatie. Opvolging van grootschalige duurzame opwek (zoekgebieden voor zon en wind) zal de komende maanden worden voorbereid. Wanneer meer helderheid bestaat op een aantal onderdelen (resultaten PlanMER, PBL-doorrekeningen van de opbrengsten van alle dertig RES'en 1.0 en coalitieakkoord nieuw kabinet en) kunnen de ambities voor de RES Holland Rijnland verder worden uitgewerkt;
- het uitvoeringsprogramma gaat nader in op de voorziene activiteiten en de organisatie en omvat een raming van kosten en inzet. Ook wordt aangegeven op welk niveau activiteiten opgepakt worden;
- de provincie stelt haar omgevingsbeleid op, inclusief participatie. Afgesproken is dat er nauwe afstemming plaatsvindt tussen provincie en gemeenten over communicatie en participatie;
- inmiddels wordt ook steeds duidelijker dat forse investeringen in ons netwerk op korte termijn noodzakelijk zijn. Netwerkbeheerder Liander kan dit alleen doen als gemeenten voldoende concreet zijn over hun plannen. Er wordt momenteel al goed samengewerkt tussen de RES partners. Deze samenwerking zal de periode naar verwachting alleen maar intensiever worden

Goed nieuws na Prinsjesdag: aanvullende financiën voor de energietransitie

Op Prinsjesdag werd bekend dat er extra financiën beschikbaar komen voor het klimaat en de energietransitie. Voor de uitvoering van de RES betekent dit het volgende:

- **RES:** in 2022 is er extra rijksfinanciering voor de RES-organisaties in de dertig RES-regio's, naast de toezegging van 1,4 ton voor 2021. Dat betekent voor onze regio dat er enkele tonnen beschikbaar komen (het exacte bedrag is nog niet bekend, maar het gaat om ongeveer een derde deel van de 1,2 miljoen die we als regio voor de RES voor de periode 2019-2021 ontvangen). "Dit betreft een overbruggingsbudget in afwachting van de besluitvorming bij de formatie over de uitvoeringskosten voor klimaatbeleid gemeenten, op basis van het ROB-advies."
- **warmte:** er is ruim aandacht voor het thema warmte:
 - **nationaal isolatieprogramma:** aangegeven wordt "voor de jaren 2022, 2023 en 2024 in totaal € 512 mln. additioneel beschikbaar voor een nationaal isolatieprogramma met een focus op het isoleren van slecht geïsoleerde woningen
 - **hybride warmtepompen:** daarnaast wordt "€ 288 mln. additioneel beschikbaar gesteld voor de versnelde toepassing van hybride warmtepompen"
 - **verduurzamen overheidsgebouwen:** er komt "een budget van in totaal € 525 mln. beschikbaar voor de jaren 2022, 2023 en 2024 voor de versnelling van de verduurzaming van het maatschappelijk vastgoed"
- **Warmtelinq:** specifiek voor de provincie Zuid-Holland komt er "een rijksinvesteringsbijdrage voor de realisatie van het warmtetransportnet Zuid-Holland (Warmtelinq)". Er ligt momenteel in Rotterdam een collegevoorstel dat voorstelt om het Rotterdams Warmtebedrijf niet meer te financieren. De realisatie van Warmtelinq is daarmee onzeker geworden en partijen beraden zich de komende weken over de nieuwe situatie.

Door een concreet uitvoeringsprogramma RES te hebben we als regio ook helder wat we gezamenlijk aan willen pakken en waar er nog financiering nodig is. Een gezamenlijke lobby op basis van de RES en Uitvoeringsprogramma, met inzet van alle RES-partners, is hierbij van belang.

Vervolgproces RES

In november 2021 is er een Uitvoeringsprogramma RES 1.0 gereed. Dat geeft richting aan de verdere uitwerking van de energietransitie op lokaal en regionaal niveau. Ook zal daarin aangegeven worden welke organisaties welke acties op zich nemen en welke tussenproducten en activiteiten er de komende twee jaar worden ontwikkeld. Voor gemeenten, provincie, hoogheemraadschap en RES organisatie zal ook helder zijn welke stappen er van een ieder worden verwacht voor het verder inzetten van de transitie.

Aan het eind van dit jaar zal ook meer helderheid zijn over het nieuwe kabinetsbeleid, de doorrekening van de RES'en door het PBL en de resultaten van de nieuwe, regionale Plan MER (Milieu Effectrapportage). Dit instrument is te zien als een pilot onderzoek die we als RES regio uit hebben laten voeren, ter voorbereiding op de ruimtelijke uitwerking van de RES in omgevingsplannen. De zienswijze periode op de PlanMER liep van 1 juli tot en met 1 oktober. Komende weken wordt een Nota van Beantwoording opgesteld voor de zienswijzen, komt de Commissie voor de MER met haar advies en zal de PlanMER zo mogelijk aan worden gepast. Begin december zal de PlanMER vast worden gesteld door het PHO+ Energie. Gemeenten en provincie kunnen het vervolgens gebruiken voor verdere uitwerking van het omgevingsbeleid. En het zal meegenomen worden in de uitwerking richting de RES 2.0.

Begin 2022 zal ook een Plan van Aanpak op worden gesteld voor de ontwikkeling van een RES 2.0, waarin ook de ambities voor grootschalige opwek verder worden uitgewerkt.

De raden worden de komende periode regelmatig op de hoogte gehouden van de stappen die gezet worden in de uitvoering en in de resultaten die we komende periode verwachten.

Met vriendelijke groet,

Liesbeth Spies,
Voorzitter PHO+ Energie/RES
Portefeuillehouder Economie en Energie Holland Rijnland